

Program za napredovalo srčno popuščanje
in transplantacije srca

KO za kardiologijo

UKC Ljubljana

SRČNO POPUŠČANJE

Definicija in klasifikacije

Renata Okrajšek

Marec 2024

Srčno popuščanje - sodobni zdravstveni problem

Breme

Srčno popuščanje prizadane

~ 64 milijonov

ljudi po vsem svetu¹

in bo še naraščalo za 50 %
do leta 2030^{1*}

Hospitalizacija

V **30 dneh** po hospitalizaciji
bo zaradi srčnega
popuščanja

**~ 1 od 5-ih bolnikov
ponovno hospitaliziran²**

Srčno popuščanje je najpogostejši
vzrok hospitalizacije pri osebah,
starejših od 65 let^{3#}

Umrljivost

V prvem letu po postavljeni
diagnozi

**~ 1 od 8-ih bolnikov umre
zaradi SŽ-dogodka^{4§}**

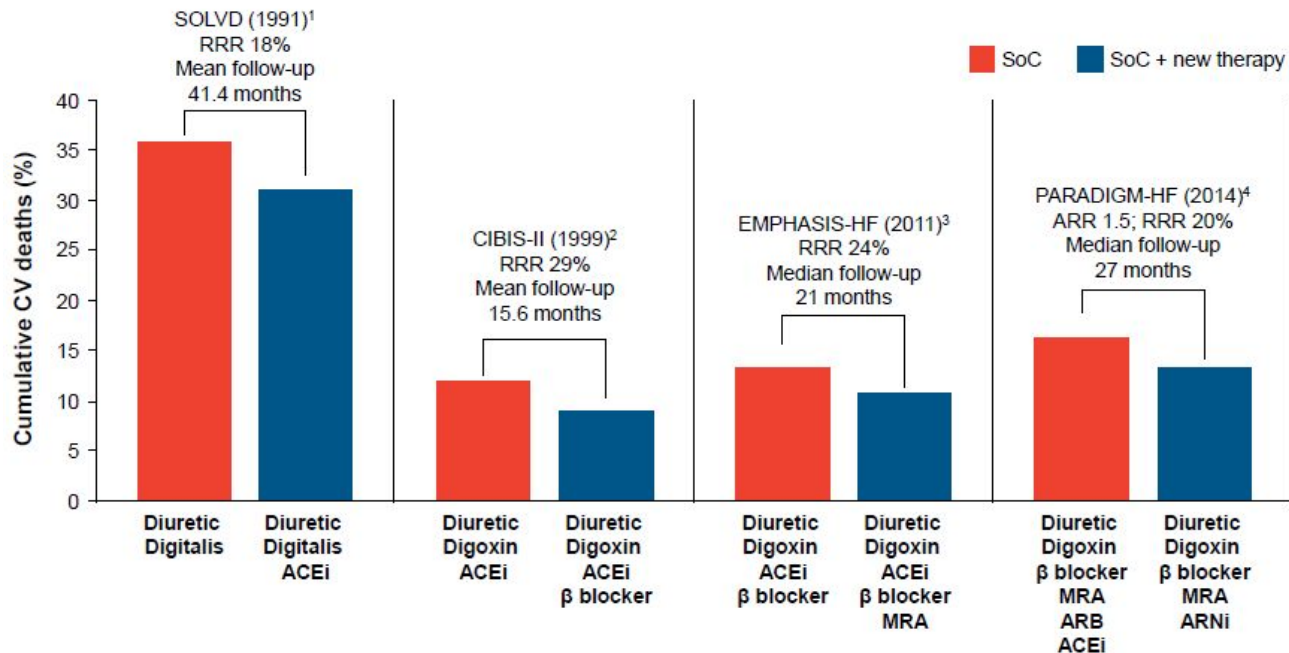
Samo polovica bolnikov s srčnim
popuščanjem preživi dlje od 5 let
od postavitve diagnoze⁵

1. Lippi G, et al. *AME Med J.* 2020;5:15. doi:10.21037/amj.2020.03.03. 2. Lan T, et al. *Ther Clin Risk Manag.* 2021;17:1307–1320. 3. Cowie MR, et al. *ESC Heart Fail.* 2014;1(2):110–145. 4. Conrad N, et al. *JAMA Cardiol.* 2019;4(11):1102–1111. 5. Jones NR, et al. *Eur J Heart Fail.* 2019;21(11):1306–1325.

Srčno popuščanje - sodobni zdravstveni problem

Rezidualno SŽ tveganje bolnikov s SP ostaja visoko.

Definicija srčnega popuščanja

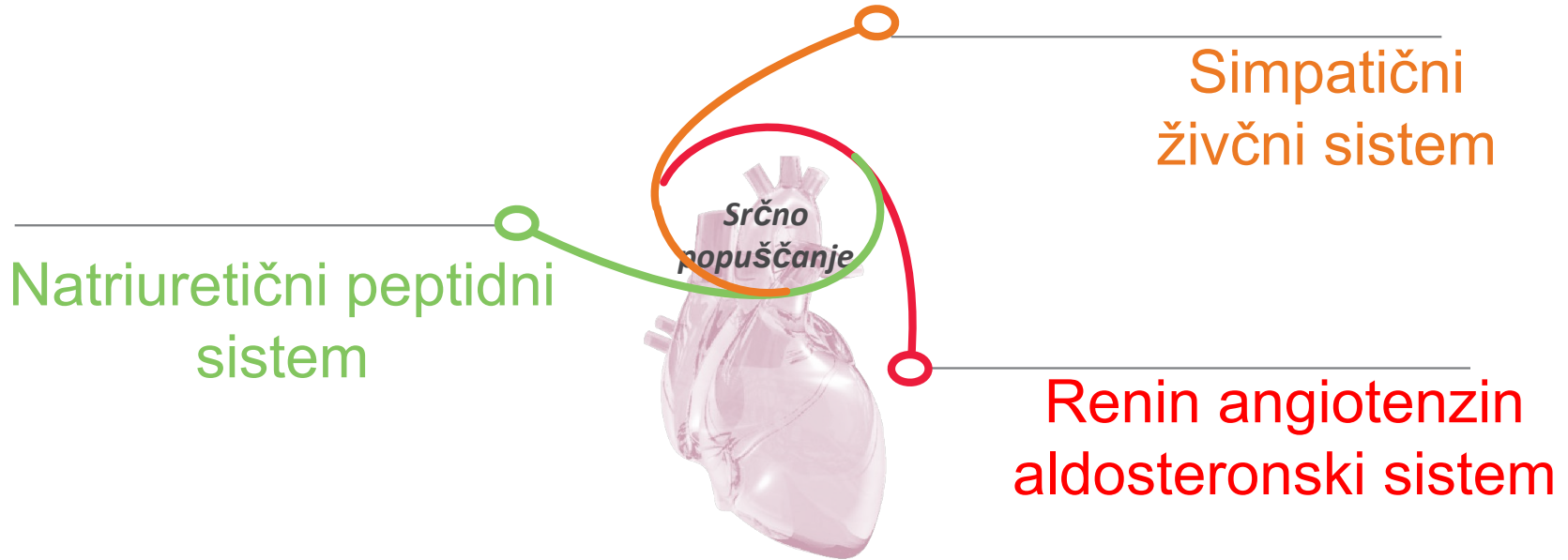

Klinični sindrom,

zaradi **strukturne** ali **funkcijske** srčne bolezni,
za katerega so značilni tipični simptomi in znaki,
pri katerem okvarjeno srce
ob normalnih polnilnih tlakih ne zmore črpati dovolj krvi,
da bi zadostilo presnovnim potrebam ostalih organov in tkiv.

Patofiziologija srčnega popuščanja

Vzroki srčnega popuščanja

- **POGOSTI VZROKI SP**

- koronarna bolezen
- arterijska hipertenzija
- bolezen srčnih zaklopk

- **MANJ POGOSTI VZROKI SP**

- okužbe
- bolezeni perikarda
- kardiotoksične snovi (zdravila, alkohol)
- vezivnotkivne bolezn
- presnovne motnje
- aritmije
- prirojene srčne hibe

Klasifikacija srčnega popuščanja

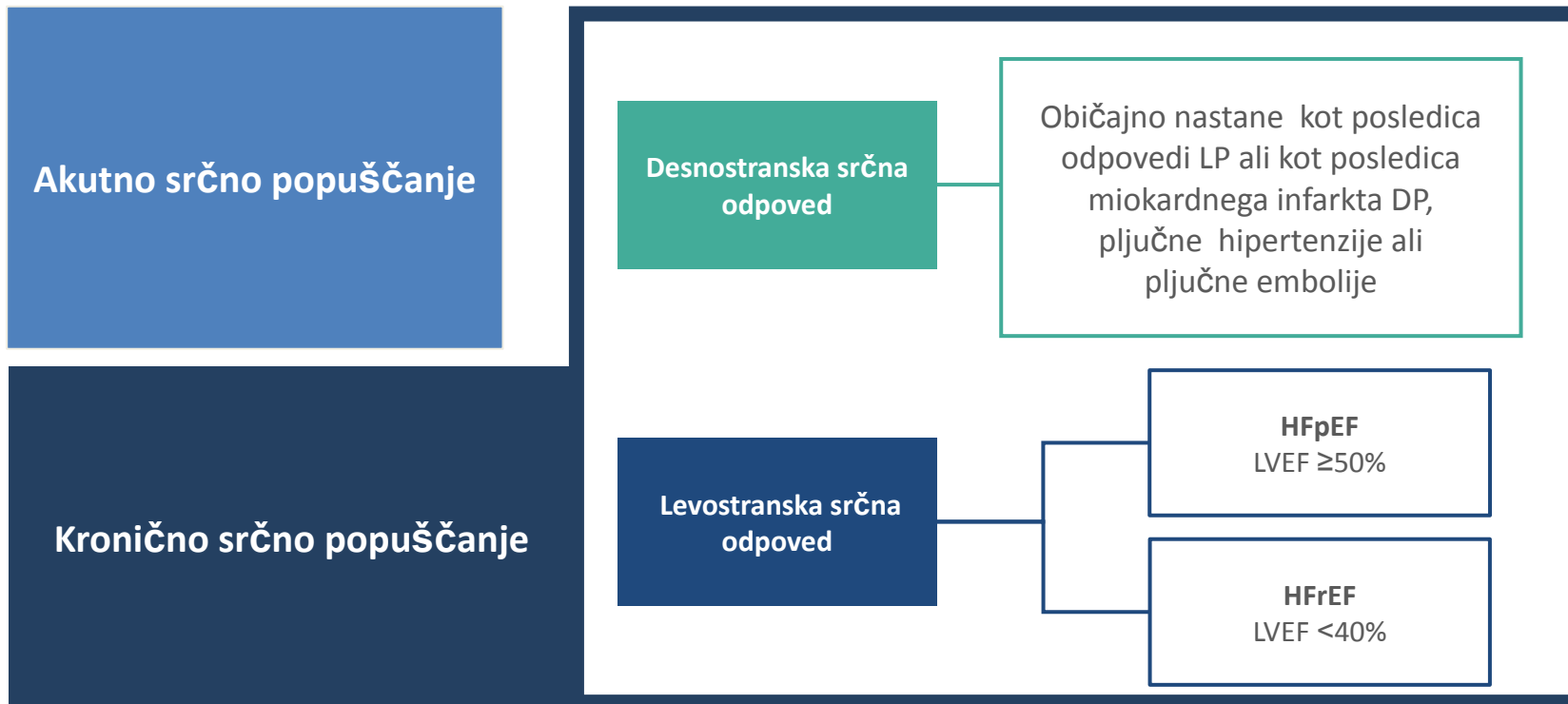

Akutno srčno popuščanje

- Novo nastali simptomi in znaki SP pri bolnikih (prvič) **ali** pri bolnikih s kroničnim SP, ki imajo akutno epizodo poslabšanja (pogost sprožilni dejavnik)
- Življenjsko ogrožujoče stanje - pljučni edem, kardiogeni šok

Kronično srčno popuščanje

Klasifikacija srčnega popuščanja

Klasifikacija kroničnega srčnega popuščanja glede na EF

KSP glede na iztisni delež LP (EF LP)	Merilo
KSP z zmanjšanim iztisnim deležem LP	EF LP $\leq$ 40 %
KSP z izboljšanim iztisnim deležem LP	pred zdravljenjem EF LP $\leq$ 40 % po zdravljenju EF LP $>$ 40 %
KSP z blago zmanjšanim iztisnim deležem LP	EF LP 41–49 %
KSP z normalnim iztisnim deležem LP	EF LP $\geq$ 50 %

Legenda: KSP – kronično srčno popuščanje, LP – levi prekat, EF – iztisni delež.

Funkcijska klasifikacija kroničnega srčnega popuščanja

NYHA

Funkcijski razred I	Ni omejitve pri telesni dejavnosti. Normalna telesna dejavnost ne povzroča težkega dihanja, utrujenosti ali palpitacij.
Funkcijski razred II	Blago zmanjšana telesna zmogljivost. Normalna telesna dejavnost povzroča težko dihanje, utrujenost in palpitacije.
Funkcijski razred III	Pomembno zmanjšana telesna zmogljivost. V mirovanju ni težav, minimalen napor povzroča težko dihanje, utrujenost in palpitacije.
Funkcijski razred IV	Nezmožnost vsakršne telesne dejavnosti. Simptomi prisotni že v mirovanju. Vsaka telesna dejavnost poslabša simptome.

NYHA – Newyorško združenje za srce.

Klasifikacija NYHA je na voljo tudi v aplikaciji Mediatelly Register zdravil.

Stopnje kroničnega srčnega popuščanja

Stopnja	Definicija in merilo
Stopnja A: tveganje KSP	tveganje KSP, brez simptomov KSP, ni strukturne bolezni srca, ni patoloških bioloških označevalcev
Stopnja B: predstopnja KSP	brez simptomov in znakov KSP, izpolnjevanje 1 merila: - strukturna bolezen srca (zmanjšan iztisni delež levega ali desnega prekata, hipertrofija LP, razširitev srčnih votlin, področne motnje krčenja, bolezni srčnih zaklopk) - povišani polnilni tlaki (ugotovljeno neinvazivno z UZ srca ali z invazivno meritvijo) - prisotnost dejavnikov tveganja in povišan biološki označevalec: • povišana vrednost NP (BNP, NTproBNP) ali • trajno zvišana vrednost troponina
Stopnja C: simptomatsko KSP	strukturna bolezen srca s simptomi/znaki KSP (zdaj ali v preteklosti)
Stopnja D: napredovalo KSP	močno izraženi simptomi KSP, pomembne omejitve v vsakdanjem življenju, pogoste hospitalizacije kljub zdravljenju po smernicah

Legenda: KSP – kronično srčno popuščanje, LP – levi prekat, UZ – ultrazvok, NP – natriuretični peptid, BNP – tip B natriuretičnega peptida, NTproBNP – N-končni del tipa B natriuretičnega peptida).

Povzetek definicij in klasifikacij

Standardizirana definicija SP

Simptomi in/ali znaki zaradi strukturne in/ali funkcijske okvare srca

NAMEN:
POSTAVITEV PRAVE DIAGNOZE

Stopnje SP

- TVEGANJE ZA SRČNO POPUŠČANJE (A)
- PRE(D) SRČNO POPUŠČANJE (B)
- SRČNO POPUŠČANJE (C)
- NAPREDOVALO SRČNO POPUŠČANJE (D)

NAMEN:
PREPOZNAVANJE OGRŽENIH BOLNIKOV

EF klasifikacija

- HF _r EF	EF ≤40%
- HF _m rEF	EF 41-49%
- HF _p EF	EF ≥ 50%
- HF _{imp} EF	EF ≤40%, ≥10 %↑ oz > 40%

NAMEN:
STANDARDIZACIJA TERAPIJE